

Vlaanderen
is natuur

Exoten

HET AGENTSCHAP
VOOR NATUUR EN
BOS GEEFT RICHTING

Invasieve uitheemse plant- en diersoorten (exoten) aanpakken om natuurlijk evenwicht te behouden

Uitheemse plant- en diersoorten (exoten) zijn soorten die van nature niet bij ons voorkomen, maar die door menselijk handelen toch bij ons zijn terechtgekomen. Sommige soorten zijn invasief. Dat wil zeggen: ze vormen een bedreiging voor de **inheemse natuur**, **lokale economie** of de **volksgezondheid**. En daarom moet ingegrepen worden.

Uitheemse soorten: invasief of niet-invasief

In het woord 'invasief' zit het woord 'invasie'. Dat betekent dat een bepaalde uitheemse plant- of diersoort een 'invasie' kan plegen in een bepaald gebied. Die soort domineert andere inheemse soorten en kan de lokale natuur onder druk zetten en zelfs de mens in gevaar brengen. Het zijn enkel de invasieve uitheemse soorten die bestreden worden. Er zijn dus ook niet-invasieve uitheemse soorten, zoals de tomaat of Japanse kerselaar. Die uitheemse soorten vormen geen bedreiging en worden dus niet bestreden.

Wat te doen bij een invasieve uitheemse soort?

- » Surf naar **waarnemingen.be/exoten** en post een beschrijving, locatie en (indien mogelijk) een foto van de invasieve uitheemse soort. Vooraf wel even snel registreren.
Je kan een invasieve uitheemse soort of schade/overlast die het veroorzaakt ook melden via Wild In Zicht, het meldingsplatform van de Vlaamse overheid (**eloket.natuurenbos.be/wildinzicht/overzicht**).
- » Als **terreineigenaar of -beheerder** ben je zelf **verantwoordelijk** voor bestrijding op je terrein. Kijk op **ecopedia** welke methodes zinvol zijn of neem contact op met een professional.

Drie redenen om invasieve soorten aan te pakken

1. WAKEN OVER VOLKSGEZONDHEID

Bepaalde plant- en diersoorten kunnen gevaarlijke ziektes overbrengen op de mens. Denk aan parasitaire wormen bij de wasbeer of brandwonden veroorzaakt door reuzenberenklauw.

2. BEHOUDEN INHEEMSE BIODIVERSITEIT

Uitheemse invasieve soorten verdringen inheemse soorten.

3. BESCHERMEN LOKALE ECONOMIE

Invasieve soorten kunnen economische schade veroorzaken. Bijvoorbeeld het blokkeren van waterlopen, schade aan landbouwactiviteiten of infrastructuurschade.

Breng invasieve uitheemse soorten mee in kaart

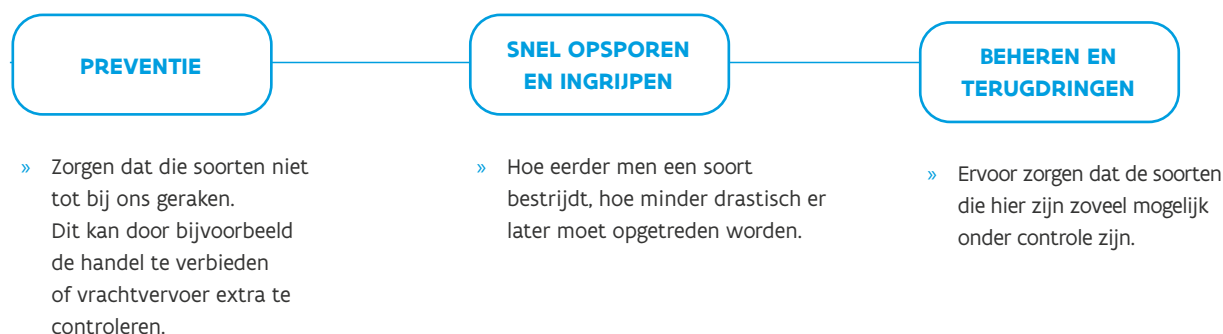
Het is belangrijk om invasieve uitheemse soorten te melden om hun populaties in kaart te kunnen brengen. Dit kan via **waarnemingen.be** of via **Wild In Zicht**.

Tip! Op **ecopedia.be/exoten** vind je onder meer terug hoe je soorten kan bestrijden.

Europese aanpak

Het bestrijden van invasieve uitheemse soorten overstijgt de landsgrenzen. Daarom is er een Europese regelgeving. Dit is het stappenplan:

Enkele belangrijke invasieve uitheemse soorten in Vlaanderen:

- reuzenberenklauw
- parelvederkruid
- rosse stekelstaart
- Amerikaanse stierkikker
- Chinese muntjak
- lettersierschildpad (roodwang, geelwang, geelbuik)
- hemelboom
- uitheemse rivierkreeften
- wasbeer
- Aziatische hoornaar
- grote waternavel
- waterreunisbloem (grote en kleine)
- reuzenbalsemien
- Chinese wolhandkrab

De voor Europa belangrijkste invasieve uitheemse soorten vind je terug op een Europese lijst.

Dieren > ecopedia.be/exoten/invasieve-dieren

Planten > ecopedia.be/exoten/invasieve-planten

Wie heeft welke rol?

PARTICULIEREN ...

- mogen geen invasieve uitheemse soort houden of kweken.
- kunnen op hun grondgebied zelf de invasieve uitheemse plant- of diersoort bestrijden. Wel rekening houdend met de wettelijke voorwaarden. Zo is groenafval dumpen niet toegelaten.
- kunnen invasieve uitheemse soorten of daaruit volgende schade melden op waarnemingen.be of Wild In Zicht.

LOKALE BESTUREN ...

- zijn verantwoordelijk voor een goede staat van instandhouding van hun terreinen. Zie hiervoor onder andere de kompasnaald *Natuurbeheerplan*.
- gaan actief op zoek naar invasieve uitheemse plant- of diersoorten en ondernemen zelf actie om die op hun terreinen te bestrijden. Ze melden dit ook op waarnemingen.be of Wild In Zicht.
- **informer**en, **sensibiliser**en en **ondersteun**en de burger.

NATUUR EN BOS ...

- bepaalt het beleid.
- treedt op als beheercoördinator.
- bestrijdt de soorten op eigen terreinen als terreinbeheerder.

“Invasieve uitheemse plant- en diersoorten kunnen overal in Vlaanderen voorkomen: stad, platteland, bos, waterlopen ...”

Nota! Elke terreinbeheerder is verantwoordelijk voor een goede aanpak van de invasieve soorten op eigen terrein.

WIST JE DAT?

- 1 Invasieve uitheemse soorten bestrijden is niet enkel een zaak van Vlaanderen maar het is een mondiale strijd. Elk land streeft ernaar de eigen natuur kwalitatief in stand te houden.
- 2 Pesticiden gebruiken, dieren vangen of een kadaver uit de weg ruimen? Doe het volgens de voorschriften en vind alle info op ecopedia.be.
- 3 Er is geen compensatievergoeding voor het bestrijden van invasieve uitheemse plant- en diersoorten.
- 4 In Europa zijn bijna 11.000 uitheemse soorten in de natuur vastgesteld.
- 5 Momenteel staan er 88 soorten op de Europese lijst met invasieve uitheemse soorten. De problematiek rond invasieve uitheemse soorten neemt wereldwijd toe.
- 6 Er geldt een totaalverbod op bezit, handel, transport, teelt en vrijstelling van die soorten in de vrije natuur.

Nuttige links

ecopedia.be/exoten

natuurenbos.vlaanderen.be/schade-en-overlast/schade-overlast-door-invasieve-exoten

waarnemingen.be/species/invasieve-exoten

iasregulation.be/nl

Notities

Vragen?

Natuur en Bos

Contactformulier op:

natuurenbos.vlaanderen.be/helpcenter

Je contact bij Natuur en Bos

[NATUURENBOS.VLAANDEREN.BE/SCHADE-EN-OVERLAST/SCHADE-OVERLAST-DOOR-INVASIEVE-EXOTEN](https://natuurenbos.vlaanderen.be/schade-en-overlast/schade-overlast-door-invasieve-exoten)

Verantwoordelijke uitgever: Ilse De Schutter,
Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel.